

Konsultacje społeczne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013
–jednostki samorządu terytorialnego

Lp	Podmiot zgłaszający	Element RPO, którego dotyczy uwaga	Propozycja zmiany / zgłaszana uwaga	Uzasadnienie	Decyzja tak/nie	Uzasadnienie odmowy zmiany zapisów RPO
1.	Gmina Żyrardów	Priorytet V Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu str. 54	Poprawa systemu transportu publicznego w miastach – zmiana zapisu zamiast „z wyłączeniem obszaru metropolitalnego Warszawy” np. z wyłączeniem aglomeracji warszawskiej.	Według Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego Obszar Metropolitalny Warszawy obejmuje ok. ¼ obszaru całego województwa mazowieckiego, w tym leżące na obrzeżach województwa, na pograniczu z woj. łódzkim powiaty żyrardowski i sochaczewski. Sprzeciwiamy się wyłączeniu naszego miasta z możliwości dofinansowania ze środków UE inwestycji w poprawę systemu transportu publicznego.	Nie	Wyłączenie obszaru metropolitalnego Warszawy z możliwości ubiegania się środki EFRR na projekty z zakresu transportu miejskiego to decyzja strategiczna Zarządu Województwa. Uwzględnia możliwość aplikowania w tym obszarze przez jst z obszaru metropolitalnego w ramach PO Infrastruktura i Środowisko.
			Wyraźnie wyartykułować, że przedsięwzięcia, kwalifikujące się do wsparcia w ramach rewitalizacji dotyczyć mogą odnowy zasobów mieszkaniowych, tj. obejmować: <ul style="list-style-type: none"> ➤ remonty wielorodzinnych budynków mieszkalnych (z wyłączeniem powierzchni wewnątrz mieszkań), obejmujące: ➤ odnowienie głównych strukturalnych części budynku, dachu, fasady, okien/drzwi w fasadzie, klatek 	Ustalenia szczytu Rady Europejskiej z dnia 15 grudnia 2005 r. dopuściły możliwość kwalifikowalności mieszkalnictwa z EFRR . Uzgodniono zapisy artykułu 7 rozporządzenia w sprawie EFRR regulującego zagadnienie kwalifikowalności mieszkalnictwa, które pozwala na precyzyjne i szersze, niż miało to miejsce do tej pory, określenie listy interwencji kwalifikowalnych do wsparcia z EFRR.	Nie	Szczegółowe informacje na temat rodzaju projektów możliwych do realizacji w ramach odnowy zasobów mieszkaniowych będą znajdowały się w Uszczegółowieniu RPO.

		<p>schodowych, wewnętrznych i zewnętrznych korytarzy, wejść i ich części zewnętrznych, wind,</p> <p>techniczne instalacje budynku (sieć wodociągowa i kanalizacyjna, instalacje elektryczne, instalacje przeciwpożarowe, systemy wentylacyjne, systemy gromadzenia odpadów),</p> <p>działania podnoszące efektywność energetyczną, w tym remonty systemu ciepłowniczego i izolacyjnego, urządzeń centralnego ogrzewania, sieci ciepłowniczych, oraz promocja odnawialnych źródeł energii.</p> <p>➤ dostarczanie nowoczesnego i dobrej jakości społecznego zasobu mieszkaniowego dzięki remontom i zmianie przeznaczenia istniejących budynków.</p>			
		Zwiększyć alokację środków na priorytet V, w ramach której alokacja na przedsięwzięcia, związane z mieszkalnictwem powinna wynosić nie mniej niż 3% środków na cały RPO.	Wspomniany wyżej art.7 rozporządzenia w §2 pkt.b daje możliwość takiej właśnie alokacji na przedsięwzięcia związane z mieszkalnictwem. Byłaby to odpowiedź na rzeczywiste potrzeby i oczekiwania samorządów miejskich.	Nie	Zwiększenie alokacji na priorytet nie ma wpływu na wielkość środków na mieszkalnictwo. Pula środków na przedsięwzięcia, z zakresu mieszkalnictwem nie może przekroczyć 3% alokacji RPO.

2.	Burmistrz Dzielnicy Śródmieście m.st. Warszawy	Rozdział III Priorytety Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego, s. 54, Priorytet V - Wzmacnianie roli miast w rozwoju regionu	W podrozdziale: Przedsięwzięcia realizowane w ramach Priorytetu (s. 54-55) w drugim akapicie, po słowach: „...oraz odnową zasobów mieszkaniowych.”, dopisać część mówiącą o odnowie zasobów mieszkaniowych w szczegółowości tych, które po II wojnie światowej zostały odbudowane czy od podstaw zbudowane na takich terenach np.: Osiedle Mariensztat, czy na pozostałościach powojennych gruzowisk np.: Warszawska Starówka, Osiedle Maranów w Warszawie.	W trakcie prac nad opracowaniem mikroprogramu rewitalizacji Dzielnicy Śródmieście m. st. Warszawy, który stanowić będzie jeden z komponentów Lokalnego Programu Rewitalizacji m. st. Warszawy na lata 2005-2013, w sposób szczególny uwypatnił się problem związany z postępującą degradacją Osiedla Muranów, Warszawskiej Starówki czy Osiedla Mariensztat, zwłaszcza jeśli chodzi o sytuację geo-położeniową Osiedla usytuowanego na gruzach z czasów II Wojny Światowej. Zakład Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Śródmieście m. st. Warszawy stwierdził już zapadanie się pewnych miejsc na tym terenie, co może stwarzać powstanie sytuacji zagrożenia dla zdrowia i życia mieszkańców oraz przebywających tam osób w tym turystów. Biorąc powyższe pod uwagę oraz fakt, iż opisane problemy wykraczają poza ramy programu rewitalizacji byłoby ze wszechmiar potrzebne wpisanie powyższej kwestii do priorytetu V.	Nie	Zapisy RPO mają ogólny charakter i odnoszą się do zagadnień związanych z odnową zasobów mieszkaniowych w skali całego województwa.
		Rozdział III – Priorytety Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa mazowieckiego ,	W podrozdziale: Uzasadnienie (s. 57) w pierwszym zdaniu po słowach :”...doliny rzeczne: Wisły ...” dopisać : „,oraz przyrodniczego obszaru Skarpy Warszawskiej”. W podrozdziale:	Celem jest rewitalizacja, zachowanie i wzbogacenie terenu będącego jedynym spójnym przyrodniczym elementem w strukturze przestrzennej miasta stołecznego Warszawy w tak dużej skali, należącym do ścisłego centrum Stolicy. Niezwykłe walory	Nie	Zapisy RPO mają ogólny charakter i odnoszą się do grupy działań realizowanych w wybranych obszarach priorytetów na terenie województwa.

		<p>s. 57, Priorytet VI – Wykorzystanie warunków naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji</p>	<p>Przedsięwzięcia realizowane w ramach Priorytetu (s. 57), w drugim zdaniu: „W ramach priorytetu realizowane będą projekty polegające na budowie, rozbudowie, modernizacji...” dopisać słowa: „... a także rewitalizacji przyrodniczego obszaru Skarpy Warszawskiej wraz z jej stabilizacją...”.</p>	<p>krajobrazowe skarpy umożliwiające stworzenie dalekich powiązań widokowych z krajobrazem doliny Wisły, dzielnicami prawobrzeżnymi i samą rzeką, nadają miastu indywidualny charakter i stanowią otwarcie się na rzekę. W ostatnich latach następuje postępujące osuwanie się gruntu. Problem stabilizacji skarpy warszawskiej i związane z tym powstawanie uszkodzeń zabudowy zlokalizowanej w jej strefie jest ciągle nie rozwiązany. Konieczne jest podjęcie radykalnych działań nie ograniczających się jedynie do wybranych fragmentów tego znaczącego dla Warszawy elementu rzeźby terenu – w tym kontynuowanie przerwanych parę lat temu monitoringu przemieszczeń skarpy, wykonanie docelowych, kompleksowych wzmocnień, a także rozszerzenie terenu prowadzonych obserwacji. W latach 1995 – 1999 wykonano szereg poważnych opracowań naukowych, zarówno konserwatorskich, jak i technicznych na bazie wyników badań, w tym geotechnicznych i pomiarów geodezyjnych. W ślad za tym powstały projekty i inne opracowania dotyczące zabezpieczeń wybranych fragmentów skarpy, m. in. w rejonie Gnojnej Góry. W związku z opisanym osuwaniem się gruntu konieczne jest</p>		
--	--	---	---	---	--	--

				<p>wykonanie wzmocnienia gruntu i jego stabilizacji po wykonaniu odpowiedniej ekspertyzy geotechnicznej i znalezienia właściwej metody wykonania tej stabilizacji Skarpy Wiślanej na terenie Warszawy. Dodatkowo konieczne jest wznowienie cyklicznych odczytów stanu technicznego skarpy przerwanych w 2002 r. oraz pomiarów geodezyjnych przemieszczeń, rozszerzenie strefy objętej badaniami, założenie dodatkowych reperów na budynkach nie objętych dawniej programem badań, a również wymagających obserwacji. Do ważnych zadań należy także eliminacja przyczyn zawilgocenia budynków oraz osuszenia ścian piwnic i fundamentów wraz z wykonaniem izolacji poziomej i pionowej. Projekt rewitalizacji obejmuje remont budynków przy ul. Brzozowej 6/8 i 6/8a oraz adaptacje piwnic na cele kulturalne. Uzasadnienie dla wpisania i realizacji w ramach RPO projektu: Skarpa Warszawska stanowi od zawsze „oś krystalizującą miasto”. W ciągu 700 lat istnienia grodu w Warszawie oraz przez 400 lat jej stołeczności na krawędzi skarpy powstało wiele obiektów, ważnych dla stolicy i Polski. Łączy ona północne dzielnice Warszawy z południowymi, spajają obrzeża miasta z jego centrum.</p>	
--	--	--	--	--	--

				<p>Postępujące osuwanie się Skarpy Warszawskiej, objętej ochroną konserwatorską stwarza niebezpieczeństwo utraty przez miasto części cennych terenów rekreacyjno – wypoczynkowych o wysokim znaczeniu dla krajobrazu.</p> <p>Skarpa Warszawska, pełniąca w początkach „miejskości” dzisiejszej stolicy funkcję obronną, w czasie późniejszym (szczególnie od połowy XVII wieku) stała się „dzielnicą rezydencjonalną” i taką w zasadzie rolę pełni do dzisiaj. Jej podnóże w przeważającej części stanowi kompleks zieleni i takim powinno pozostać, pełniąc funkcję terenów rekreacyjnych (jogging, place zabaw, edukacyjne ogródki botaniczne). Skarpa Warszawska jest modelowym przykładem obiektu naturalnego, reprezentującego wartości integrujące i identyfikujące miasto i jako taka powinna być chroniona, ale też w racjonalny sposób wykorzystywana.</p>		
3.	Miasto Łochów	Dotyczy wszystkich priorytetów RPO	Umożliwienie łączenia środków finansowych z różnych działań w jednym wniosku inwestycyjnym	Samorząd jest w posiadaniu projektu technicznego nadbudowy nad obiektami Liceum w Łochowie, którego wykonanie pozwoliłoby stworzyć 6 izb lekcyjnych oraz 32 miejsca noclegowe (pokoje 2 osobowe z łazienkami), które mogłyby służyć jako baza noclegowa dla turystów (na terenie gminy leży	Nie	Rozszerzenie informacji na temat typów projektów, rodzajów beneficjentów, kryteriów wyboru projektów itd. będą zawarte w Uszczegółowieniu RPO.

				Nadbużański Park Krajobrazowy, a część terenów nad rzeką Liwiec to obszary Natura 2000). Ponieważ przy istniejących obiektach Liceum przekazano w ubiegłym roku piękną halę sportową, pokoje mogłyby służyć jako miejsca noclegowe dla zawodników klubów sportowych, którzy chcieliby przyjechać na dłuższe pobyty kondycyjne, treningowe.		
4.	Związek Międzygminny Kampinos	Priorytet IV - ochrona środowiska	Proponujemy, aby rozpatrzyć możliwość wpisania do konkretnych działań inwestycji dotyczących budowy schronisk dla zwierząt	W obliczu faktu, iż rozwiązywanie problemu bezdomnych zwierząt jest zadaniem gminnym, proponujemy, aby możliwe było dofinansowanie budowy schronisk z funduszy strukturalnych. Istniejące schroniska są już niewystarczające ze względu na pojemność, a ponadto nie spełniają żadnych norm – ani unijnych, ani moralnych (fatalne warunki bytowania zwierząt). Dofinansowanie powinno być przeznaczone w szczególności dla projektów ponadgminnych, które wykażą się odpowiednią ekonomią skali, przy jednoczesnym spełnianiu dodatkowych funkcji (np. dydaktycznych)	Nie	Zapisy RPO mają charakter ogólny. Szczegółowe informacje na temat przedsięwzięć możliwych do realizacji w ramach poszczególnych priorytetów będą zawarte w uszczegółowieniu RPO.
		Priorytet IV - ochrona środowiska	Być może zapis taki znajdzie się w którymś z działań, natomiast zwracamy uwagę na problem gospodarki odpadami, w tym systemów ich składowania i segregacji	Systemy tego typu będą musiały rozwijać się na Mazowszu, jednak są one dość kosztowne. Skierowanie strumienia środków także w tę stronę miałyby z pewnością wymierny efekt dla środowiska.	Tak	

5.	Starostwo Powiatowe w Piasecznie	strona nr 77 „procedura konkursowa”	uwaga dotyczy preselekcji projektów – należy w RPO skonkretyzować które projekty będą oceniane w procedurze dwuetapowej, a które w jednoetapowej (należy też określić, co należy rozumieć przez zarys projektu i ograniczoną dokumentację w doniesieniu do preselekcji projektów)	czytając RPO nie wiemy, czy np. budowa dróg o znaczeniu lokalnym będzie podlegała preselekcji – jeśli tak, to po co mamy sporządzać kosztowne załączniki np. studia wykonalności. Może się okazać, że projekt w preselekcji odpadnie i pieniądze wydane na studium były wydane niepotrzebnie. Jest to bardzo ważna kwestia jeśli chodzi o przygotowanie się samorządów do składania wniosków w ramach środków 2007-2013	Nie	W RPO zawarte są ogólne informacje na temat systemu wdrażania RPO.
		strona 78 „Konkurs właściwy”	należy skonkretyzować jakie załączniki będą wymagane	samorządy muszą wiedzieć, ile środków zaplanować na opracowanie załączników	Nie	W RPO zawarte ogólne informacje na temat systemu wdrażania RPO.
		uwaga ogólna	należy określić minimalny poziom wkładu własnego – czy przy wszystkich priorytetach jest to 15% jak wynika z projektu Narodowej Strategii 2007-2013	ważne do uchwalenia budżetu samorządów na 2007r.	Nie	W ramach jednego priorytetu będą występować projekty, które będą podlegać przepisom o pomocy publicznej i wtedy poziom wkładu własnego będzie wyższy od 15%.
		strona 77	należy podać drogę na której następuje zgłaszanie przez samorządy projektów jako kluczowe i procedurę rozpatrywania tych wniosków przez Zarząd Województwa.	ważne, bo w przypadku wpisania inwestycji na listę kluczowych nie trzeba przygotowywać się do procedury konkursowej i opracowywać kosztownych załączników	Nie	Zrezygnowano ze szczegółowego opisu systemu wdrażania RPO. Indykatory plan finansowy obejmujący listę projektów kluczowych, z wyłączeniem dużych projektów nie jest przekazywany Komisji Europejskiej do akceptacji. Metodologia oceny zgłoszonych projektów zależy od Instytucji Zarządzającej. Wybór projektu jako kluczowego dla regionu i umieszczenie go w indykatorym

						planie inwestycyjnym RPO jest warunkową deklaracją jego realizacji, co związane jest z zarezerwowaniem środków finansowych EFRR. Przy zgłaszaniu projektu nie ma wymogu przygotowania dokumentacji, ale informacja o stanie zaawansowania prac przygotowawczych. Realizacja takiego projektu będzie uzależniona od spełnienia wszystkich wymogów formalnych i merytorycznych.
6.	Konwent Powiatów Województwa Mazowieckiego	Priorytet I. Tworzenie warunków dla rozwoju potencjału innowacyjnego i przedsiębiorczość i na Mazowszu	1. Brak odniesienia w Programie do realizacji projektów partnerskich, nie uwzględniono szczególnej roli wdrażania projektów w partnerstwie publiczno – prywatnym.		Nie	Z uwagi na syntetyczny charakter zapisów RPO rozszerzenie zapisów, w tym m.in. o informacje dotyczące możliwości realizacji projektów w partnerstwie publiczno-prywatnym nastąpi w Uszczegółowieniu RPO.
			2. Należy wprowadzić dofinansowanie projektów zmniejszających bezrobocie ze szczególnym uwzględnieniem prowadzenia przez powiaty prac społecznie użytecznych w ramach, przywróconych dla powiatów, formy robót publicznych.		Nie	Proponowane zmiany zapisów nie są uzasadnione. Działania w obszarze dotyczącym aktywizacji bezrobotnych będą mogły być realizowane w ramach PO Kapitał Ludzki.
		Priorytet III. Regionalny system transportowy	1. Tworzenie warunków dla budowy obwodnic dużych aglomeracji i mniejszych miast 2. Brak odniesienia w Programie wspierania rozwoju		Tak	Priorytet uwzględnia możliwość budowy obwodnic oraz ścieżek rowerowych jako infrastrukturę towarzyszącą. Priorytet zakłada wsparcie

		<p>środków transportu przyjaznych środowisku np.: pojazdów szynowych.</p> <p>3. Tworzenie warunków wspierania budowy ścieżek rowerowych.</p>			<p>rozwoju środków transportu szynowego. Dodatkowo wsparcie na budowę ścieżek rowerowych zaplanowano na terenie miast w priorytecie V oraz na obszarach wiejskich w priorytecie VI.</p>
	<p>Priorytet IV. Inwestycje w ochronę środowiska.</p>	<p>1. W programie należy zwiększyć rolę działań mających na celu zapobieganie i ograniczanie powstawaniu odpadów oraz przeciwdziałanie szkodliwemu ich oddziaływaniu na środowisko np.:</p> <p>a) ograniczanie ilości opakowań podczas produkcji i dystrybucji wyrobów tam gdzie jest to uzasadnione oraz ograniczenie ilości odpadów w fazie utylizacji i likwidacji.</p> <p>2. Proponujemy wprowadzić zadanie „termo modernizacja obiektów jednostek samorządu terytorialnego”.</p> <p>3. Promocyjne traktowanie wniosków wykorzystujących „czyste technologie” – nie wywołujących zagrożeń dla środowiska.</p>		<p>Nie</p>	<p>Z uwagi na ogólny charakter dokumentu nie ma uzasadnienia do wprowadzenia zmian w zapisach priorytetu IV RPO. Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe.</p>
	<p>Priorytet V. Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu.</p>	<p>Brak szczegółowych kryteriów wyboru projektów.</p>		<p>Nie</p>	<p>Kryteria wyboru projektów zostaną przedstawione w Uszczegółowieniu RPO.</p>

		Priorytet VI. Wykorzystanie walorów naturalnych dla rozwoju turystyki i rekreacji.	Brak szczegółowych kryteriów wyboru projektów.		Nie	Kryteria wyboru projektów zostaną przedstawione w Uszczegółowieniu RPO.
		Priorytet VII. Tworzenie i poprawa warunków dla kapitału ludzkiego.	1. Brak szczegółowych kryteriów wyboru projektów. 2. Należy uwzględnić możliwości kontynuacji rozpoczętych inwestycji służby zdrowia.		Nie	Kryteria wyboru projektów zostaną przedstawione w Uszczegółowieniu RPO.
7.	Prezydent m. st. Warszawy	Priorytet V. Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu	Zrezygnowanie z zapisów wykluczających Warszawę i obszarów metropolitalnych oraz doprecyzowanie działań możliwych do realizacji w ramach rewitalizacji. Postulat, żeby beneficjentami w ramach rewitalizacji były nie tylko podmioty z obszarów kryzysowych województwa, ale również z obszarów kryzysowych poszczególnych miast, a w przypadku dużych miast-dzielnic tych miast.	Zapisy budzą wątpliwości, co do możliwości pozyskiwania przez m.st. Warszawa środków na odnowę miasta, w tym m.in. na rewitalizację. W przypadku utrzymania obecnych zapisów, m.st. Warszawa może zostać wykluczone z korzystania ze środków przewidzianym w tym priorytecie. A to dlatego, że podstawowym uzasadnieniem wsparcia w ramach priorytetu V. jest wzmocnienie policentrycznej sieci miast i wzmocnienie pozostałych miast jako ośrodków równoważenia rozwoju w regionie (równoważenia – wobec przewagi miasta Warszawy). Takie zapisy nasuwają wniosek, iż Województwo Mazowieckie dąży do wzmocnienia pozostałych ośrodków miejskich w regionie, nie uwzględniając potrzeb rozwojowych specyficznych dla dużych miast takich jak Warszawa. Stoi top w	Nie	Wyłączenie obszaru metropolitalnego Warszawy z możliwości ubiegania się środki EFRR na projekty z zakresu transportu miejskiego to decyzja strategiczna Zarządu Województwa. Uwzględnia możliwość aplikowania w tym obszarze przez jst z obszaru metropolitalnego w ramach PO Infrastruktura i Środowisko.

				<p>sprzeczności z najnowszymi kierunkami unijnej polityki spójności, która wygenerowała specjalną Inicjatywę Wspólnotową JESSICA adresowaną do obszarów silnie zurbanizowanych w państwach, które przystąpiły do struktur UE. Warszawa jest takim samym beneficjentem jak inne gminy, podział środków z funduszy strukturalnych decyzją KE ustalony na poziomie NUTS II, a co za tym idzie, miasto Warszawa nie powinno być ograniczane w dostępie do środków z UE poprzez zapisy RPO.</p>		
8.	<p>Miasto Stołeczne Warszawa Biuro Funduszy Europejskich Urzędu m.st. Warszawy</p>	<p>Priorytet III. Regionalny System Transportowy. Str. 48</p>	<p>W rozdziale „<i>Przedsięwzięcia w ramach Priorytetu</i>” <i>Infrastruktura drogowa</i> dokładnie wskazać rodzaje projektów możliwych do dofinansowania</p>	<p>Obecne zapisy nie wskazują wyraźnie, czy możliwe będzie finansowanie projektów z zakresu bezpieczeństwa ruchu i projektów z zakresu zarządzania ruchem. Obecny zapis sugeruje, że tego rodzaju inwestycje będą finansowane jedynie jako inwestycje towarzyszące przy projektach drogowych możliwych do realizowania w ramach Priorytetu. Postulujemy – ze względu na ogromne znaczenie bezpieczeństwa ruchu drogowego – aby projekty z tego zakresu mogły być realizowane jako oddzielne przedsięwzięcia</p>	Nie	<p>Zachowano dotychczasowe zapisy Część ze wskazanych inwestycji będzie mogła być realizowane w ramach PO Infrastruktura i Środowisko.</p>
		<p>Priorytet III, Regionalny System Transportowy. Str. 49</p>	<p>W rozdziale „<i>Transport publiczny</i>” wpisać jako rodzaj projektów budowę parkingów strategicznych w systemie P&R</p>	<p>W obecnym układzie priorytetów nie ma miejsca w RPO na inwestycje komunikacyjne m.st. Warszawy poprawiające system transportowy i dostępność do centrum miasta, między</p>	Tak	

				innymi poprzez budowę parkingów strategicznych w systemie P&R – istotnych także z punktu widzenia kolei regionalnej oraz Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ruchem		
		Priorytet III, Regionalny System Transportowy. Str. 50	Dodać odpowiedni wskaźnik monitorowania w zakresie transportu publicznego uwzględniający budowę parkingów strategicznych w systemie P&R, np. liczba wybudowanych miejsc postojowych/średni czas przejazdu pomiędzy dwoma punktami sieci.	Wprowadzenie możliwości budowy parkingów w systemie P&R pozwalających na dogodną przesiadkę z samochodu do transportu publicznego wymaga określenia odpowiedniego wskaźnika monitorowania	Tak	
		Priorytet V. Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu, Str. 54	W rozdziale „Przedsięwzięcia realizowane w ramach Priorytetu” skreślić zdanie z <i>wyłączeniem obszaru metropolitalnego Warszawy</i>	Wyłączenie obszaru metropolitalnego Warszawy z możliwości aplikowania o środki na inwestycje transportu publicznego powoduje, że m.st. Warszawa nie będzie mogło realizować przy pomocy środków unijnych projektów z zakresu komunikacji publicznej o mniejszej wartości niż 25 mln euro, między innymi budowy i modernizacji tras tramwajowych. A przecież poprawa transportu publicznego w stolicy, dostępności do centrum miasta i podniesienie standardu podróży ma znaczenie regionalne chociażby z uwagi na skrócenie czasu dojazdu do Warszawy - jako miejsca pracy, nauki i rozrywki - dla znacznej części ludności zamieszkującej warszawski obszar metropolitalny, a także	Nie	Wyłączenie obszaru metropolitalnego Warszawy z możliwości ubiegania się o środki EFRR na projekty z zakresu transportu miejskiego to decyzja strategiczna Zarządu Województwa uwzględniająca możliwość aplikowania w tym obszarze w ramach PO Infrastruktura i Środowisko.

			ludności dojeżdżającej z innych ośrodków województwa		
	Rozdział V. Wdrażanie str. 69	Do składu Regionalnego Komitetu Monitorującego dopisać - <i>Prezydent m.st. Warszawy</i>	Ze względu na podkreślenie roli stolicy kraju w wypełnianiu szans rozwojowych całego województwa mazowieckiego proponujemy uwzględnienie jej – jako odrębnego podmiotu – w składzie RKM. Niezależnie w składzie RKM byłby przedstawiciel Warszawy z ramienia jednostek samorządu terytorialnego reprezentujących gminy, powiaty w układzie subregionalnymi.	Nie	Zapisy RPO dotyczące systemu wdrażania mają ogólny charakter. Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju skład, zadania oraz tryb działania Komitetu Monitorującego określa właściwy miejscowo wojewoda.
	Rozdział V, Wdrażanie. Punkt 2. Ocena i wybór projektów. <i>Projekty kluczowe. Str. 70</i>	Określić dolną granicę wartości projektów uznawanych za kluczowe	Ponieważ lista projektów kluczowych ma być przygotowana i przyjęta uchwałą Zarządu Województwa, przy braku określenia dolnej granicy tego rodzaju projektów może się okazać, że przy naturalnej tendencji do obdzielania środkami jak największej liczby beneficjentów, zabraknie na niej miejsca dla projektów o dużym znaczeniu regionalnym, zgłaszanych przez m.st. Warszawę	Nie	Zapisy RPO dotyczące systemu wdrażania mają ogólny charakter. Nie ma uzasadnienia dla określania dolnej granicy projektów, które mogą być uznane za kluczowe.
	Rozdział V. Wdrażanie. Punkt 2. Ocena i wybór projektów. <i>Projekty kluczowe. Str. 70</i>	Wprowadzić zapis o trybie konsultacji, w tym z m.st. Warszawa, przy ustalaniu indykatywnej listy projektów kluczowych	Brak zapisu dotyczącego konsultacji przy ustalaniu listy projektów kluczowych	Nie	Zapisy RPO dotyczące systemu wdrażania mają ogólny charakter.
	Rozdział V. Wdrażanie. Punkt 2. Ocena i wybór projektów. 3.	Wykreślić podpunkt - <i>ocena strategiczna dokonywana przez Zarząd Województwa (uchwała zatwierdzająca listę)</i>	Ocena strategiczna powinna być dokonana nie po dokonanej już ocenie technicznej i merytorycznej, ale na etapie wstępnego wyboru projektów -	Tak	Zapisy RPO dotyczące systemu wdrażania mają ogólny charakter.

		Ocena projektów. <i>Str. 71</i>		Podpunkt 1. Preselekcja. Pozwoli to uniknąć sytuacji, która ma miejsce w obecnym okresie programowania, że najlepiej ocenione projekty pod względem merytorycznym (także zgodności ze Strategią Województwa) są następnie – decyzją Zarządu Województwa – pozbawiane szans na otrzymanie wnioskowanego dofinansowania. Pozostawienie obecnego zapisu podważa sens wprowadzania preselekcji		
		Rozdział V. Wdrażanie. Punkt 2. Ocena i wybór projektów. 1. Preselekcja. Str. 71	Dopisać zdanie: <i>Zarząd Województwa zatwierdza uchwałą listę projektów do dofinansowania – zgodnie z punktacją dokonaną w trakcie oceny merytorycznej</i>	Ocena strategiczna byłaby dokonywana na etapie wstępnego wyboru projektów. O ostatecznym wyborze projektów do dofinansowania decydowałaby już tylko ocena merytoryczna	Nie	Zapisy RPO dotyczące systemu wdrażania mają ogólny charakter.
9.	Urząd Miasta Stołecznego Warszawy – Biuro Infrastruktury	Priorytet IV. Inwestycje w Ochronę Środowiska	Priorytet IV „Inwestycje w ochronę środowiska” proponujemy zmodyfikować na „Infrastruktura ochrony środowiska i energetyka”.		Nie	Brak uzasadnienia dla zmiany zapisów.
			Proponujemy: Dodanie do celu głównego zmodyfikowanego priorytetu IV: „Rozwój infrastruktury energetycznej przyjaznej środowisku” oraz „Intensyfikacja działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej”. Dodanie do celu szczegółowego		Nie	Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe.

		zmodyfikowanego priorytetu IV: - „Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna systemów ciepłowniczych” - „Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna systemów elektroenergetycznych”			
		Należy zweryfikować cel szczegółowy Priorytetu IV : „Poprawa bezpieczeństwa energetycznego oraz zwiększenie wykorzystania energii pochodzących ze źródeł odnawialnych” i podzielić go na dwa odrębne: 1.„Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna (w ramach którego powinno się zawierać postulowane w punkcie 3 „ Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna systemów ciepłowniczych” i „Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna systemów elektroenergetycznych”) 2.„Zwiększenie wykorzystania OZE”.		Nie	Uznano, że proponowana zmiana zapisów nie jest uzasadniona.
		Należy zweryfikować opis przedsięwzięć realizowanych w ramach Priorytetu. Powinny to być przykłady podstawowych inwestycji jakie		Nie	Rozszerzenie katalogu projektów, które będą mogły być realizowane w ramach priorytetu IV nastąpi w Uszczegółowieniu RPO.

			<p>należy wdrażać w odniesieniu do przedstawionych przez zainteresowane strony projektów przedsięwzięć, przykłady zapisów inwestycji:</p> <p>5.1. Modernizacja systemów ciepłowniczych na efektywne energetycznie, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none">-Wymiana lub budowa nowych sieci ciepłowniczych w technologii preizolowanej.-Wymiana izolacji termicznych na sieciach ciepłowniczych będących w złym stanie technicznym.-Modernizacja lub budowa nowych węzłów cieplnych <p>5.2. Budowa sieci ciepłowniczych zapewniających bezpieczeństwo dostaw.</p> <p>5.3. Budowa i modernizacja sieci wysokiego napięcia na obszarach aglomeracji Warszawskiej zapewniających bezpieczeństwo energetyczne dostaw.</p> <p>5.4. Budowa i modernizacja sieci średniego i niskiego napięcia na obszarach wiejskich województwa mazowieckiego zapewniających bezpieczeństwo energetyczne dostaw.</p>		
--	--	--	--	--	--

			5.5. Budowa elektronicznych systemów nadzoru i sterowania systemami ciepłowniczymi, przyczyniających się do wzrostu bezpieczeństwa energetycznego oraz efektywnego ekonomicznie i ekologicznie rozdziału energii.			
			Należy zadbać o poprawność listy beneficjentów Priorytetu i dodać do niej: „Przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej, ciepła i paliw gazowych”.		Nie	Proponowany zapis jest zbyt szczegółowy. W RPO zawarto wyłącznie katalog głównych grup beneficjentów RPO, który zostanie rozszerzony w odniesieniu do poszczególnych działań w Uszczegółowieniu RPO.
10.	Wspólne stanowisko Prezydentów i Burmistrzów Miast na Mazowszu	Regionalny Program Operacyjny	<u>Postulat nr 1</u> : Udostępnić sumę 600 mln euro (wynikającą z różnicy między najmniej a najbardziej korzystnym wariantem podziału środków) miastom na Mazowszu poza Warszawą.	Uzasadnienie: Postulat jest zgodny z jedną z podstawowych zasad funduszy unijnych – zasadą subsydiarności. Środki te stworzą realne możliwości wyrównania poziomu rozwoju gospodarczego najbiedniejszych podregionów na Mazowszu, a przez to przyczynią się do harmonijnego rozwoju województwa. Niepokój budzi umożliwienie korzystania przez Warszawę z wszystkich priorytetów RPO z jednym wyjątkiem - przedsięwzięć dotyczących poprawy systemu transportu publicznego w miastach. Nie planuje się utworzenia żadnego	Nie	Uznano ograniczenia w dostępie do wsparcia środkami EFRR w ramach RPO wyłącznie w priorytecie V w działaniu dotyczącym transportu miejskiego.

			programu dla byłych miast wojewódzkich natomiast planowane jest utworzenie priorytetu dla aglomeracji, do korzystania z którego na Mazowszu będzie uprawniona tylko Warszawa.		
		<p><u>Postulat nr 2:</u> Wyodrębnić Warszawę z listy miast terenu Mazowsza biorących udział w podziale środków. Stworzyć program przeznaczony dla aglomeracji.</p>	<p>Uzasadnienie: Warszawa dysponuje największym w kraju potencjałem gospodarczym. W dziale II Strategia Regionalnego Programu Operacyjnego wstępnego projektu RPO przedstawionego do konsultacji czytamy: „Dzięki Warszawie i aglomeracji warszawskiej, województwo mazowieckie ma najwyższy w Polsce potencjał gospodarczy mierzony wartością produktu krajowego brutto na mieszkańca, osiągającego poziom ponad 151% przeciętnej krajowej, podczas gdy w podregionach Mazowsza dysponujących najmniejszym potencjałem gospodarczym: radomskim i ostrołęcko-siedleckim, wskaźnik ten jest 5-krotnie niższy niż w Warszawie i stanowi zaledwie 61% średniej krajowej”. W jednym z kolejnych działów czytamy również: „Brak równowagi pomiędzy bardzo dobrze rozwiniętą Warszawą a jej otoczeniem regionalnym, jeśli nie zostanie zlikwidowany, może doprowadzić do marginalizacji województwa mazowieckiego w skali kraju i</p>	Nie	<p>W ramach obowiązujących procedur przygotowania programów operacyjnych na lata 2007-2013 nie ma możliwości utworzenia dodatkowego programu operacyjnego przeznaczonego wyłącznie dla aglomeracji warszawskiej.</p>

Europy.” Dlatego też zasadne jest wydzielenie Warszawy z programów dla pozostałych miast województwa mazowieckiego.

We wszystkich priorytetach została przyjęta generalna zasada, że średnie i małe miasta oraz gminy wiejskie będą konkurować o fundusze nie tylko między sobą, ale także z Warszawą - najsilniejszym ekonomicznie miastem w Polsce. Z racji potencjału stolica będzie składać projekty duże w sensie wartości i oddziaływania, w każdym projekcie wykaże wysokie wskaźniki. Tym bardziej zasadna jest propozycja rozdzielania funduszy dla Warszawy i pozostałych obszarów województwa mazowieckiego.

Istotne staje się również, aby nie stworzyć sytuacji, w której Warszawa jako aglomeracja będzie miała możliwość skorzystania z dwóch różnych priorytetów w różnych programach (RPO WM 2007-2013 i PO Infrastruktura i środowisko) na taki sam rodzaj projektów. Taką sytuację mamy obecnie w ZPORR. Zapisy w poddziałaniu 1.1.2 Infrastruktura transportu publicznego i działania 1.6 Rozwój transportu publicznego w aglomeracjach umożliwiają ubieganie się stolicy o dotacje na takie same rodzaje projektów w ramach poddziałania

			<p>1.1.2 i działania 1.6. Zatem bardzo ważnym staje się takie określenie zasad w ramach poszczególnych priorytetów, aby środki były w miarę równomiernie dystrybuowane na obszarze całego Mazowsza, zgodnie z podstawową zasadą polityki regionalnej – zasadą subsydiarności. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z potrzeb i potencjału Warszawy. Jednakże skoro celem funduszy strukturalnych jest wyrównywanie zapóźnień w rozwoju społeczno-gospodarczym regionów, proponujemy takie podzielenie funduszy na Mazowszu, aby możliwe było osiągnięcie założonego celu. Dzięki temu zostanie stworzona szansa na zmniejszanie dystansu jaki dzieli Warszawę od pozostałej części Mazowsza.</p>		
		<p><u>Postulat nr 3:</u> Umożliwić korzystanie przez powiaty przynajmniej wschodniej części województwa mazowieckiego z funduszy przewidzianych w ramach PO Rozwój Polski Wschodniej.</p>	<p>Uzasadnienie: Pięć najbiedniejszych województw w Polsce (podlaskie, lubelskie, podkarpackie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie) posiada wyłączność na korzystanie z funduszy strukturalnych w ramach odrębnego Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej. Poziom rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów województwa mazowieckiego poza Warszawą i najbliższą okolicą jest taki sam jak w pięciu najbiedniejszych województwach Polski (wskaźnik</p>	Nie	Uwaga nie dotyczy bezpośrednio dokumentu RPO.

			<p>PKB na mieszkańca jest 5-krotnie niższy niż w Warszawie i stanowi zaledwie 61% średniej krajowej) . Dotyczy to podregionów, które administracyjnie leżą w granicach woj. mazowieckiego, ale pod względem poziomu wskaźników, związane są ze ścianą wschodnią .(np. podregion radomski czy ostrołęcko-siedlecki). Umożliwienie korzystania przez powiaty wschodniej części województwa z programów dla rozwoju Polski Wschodniej przyczyni się do harmonijnego rozwoju województwa mazowieckiego.</p> <p>Kolejnym zagadnieniem natury ogólnej jest sprawa podziału środków przyznanych dla Mazowsza i administrowania nimi. Obecnie całą pulą funduszy przeznaczonych dla województwa mazowieckiego w ramach RPO WM 2007-2013 administruje Marszałek Województwa Mazowieckiego i przeznacza je w całości na konkurs projektów.</p>		
		<p><u>Postulat nr 4</u> :Zmienić sposób podziału i administrowania środków przeznaczonych na realizację projektów w województwie.</p>	<p>Uzasadnienie: Korzystając z doświadczeń Hiszpanii proponujemy, aby 50% środków przeznaczonych na rozwój regionalny zostało podzielonych pomiędzy gminy, miasta i powiaty. Sugerujemy, aby w przygotowywanym dla województwa mazowieckiego Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013 połowę środków – na wzór</p>	Nie	<p>Uznano, że przyjęcie proponowanego rozwiązania podziału środków nie jest uzasadnione..</p>

			<p>hiszpańskiego regionu Galicja – przeznaczyć do podziału metodą niekonkursową. Corocznie wysokość grantów inwestycyjnych dla poszczególnych gmin byłaby ustalana proporcjonalnie do liczby mieszkańców, z uwzględnieniem stopy bezrobocia i dochodów gminy na jednego mieszkańca. Pozostałe 50% funduszy na rozwój regionalny zostałyby przeznaczone na konkurs projektów. Środki niewykorzystane wróciłyby do puli wojewódzkiej i byłyby rozdzielone ponownie.</p> <p>Wprowadzenie takiego systemu podziału środków rozważa obecnie województwo opolskie. Z punktu widzenia samorządów jest on dużo korzystniejszy, gdyż wszystkie gminy i powiaty mogą robić konkretne plany i przygotowywać projekty, które zostaną zrealizowane. Dzięki temu pieniądze publiczne nie będą wydawane na projekty, które mogą nie uzyskać dofinansowania i pozostać w sferze projektowania. Fundusze strukturalne będą lepiej i szybciej wykorzystywane. W przypadku konkursu projektów wybierane do realizacji są projekty najlepsze, ale nie oznacza to wyboru projektów najbardziej potrzebnych dla lokalnych społeczności. Konkurs prowadzi do sytuacji, w której gmina, mając świadomość konkurencji i kryteriów</p>	
--	--	--	--	--

			<p>oceny projektu, wybiera projekt spektakularny co nie znaczy najpotrzebniejszy. Proponowany system podziału funduszy na część pozostawioną do dyspozycji gmin wpłynie pozytywnie na racjonalne wykorzystywanie tej części funduszy strukturalnych. Ponadto stanowi realizację podstawowych zasad europejskiej polityki strukturalnej – zasady subsydiarności i zasady partnerstwa, oraz jest wyrazem zaufania do samorządów, które są najlepiej zorientowane w lokalnych problemach społecznych i gospodarczych. Uważamy, że miasta, gminy i powiaty powinny mieć możliwość decydowania o przeznaczeniu środków z funduszy strukturalnych.</p>		
		<p><u>Postulat nr 5:</u> Zagwarantować stabilność zasad ubiegania się o dofinansowanie projektów.</p>	<p>Uzasadnienie: Brak stabilności spowodowany wprowadzaniem przez Zarząd Województwa Mazowieckiego dodatkowych ograniczeń w postaci limitów wartości projektów lub wyłączeniem niektórych rodzajów projektów dopiero po ocenie panelu ekspertów wielokrotnie miały miejsce i powodowały stratę czasu i pieniędzy. Stabilność zasad ubiegania się o dofinansowanie projektów ma zasadnicze znaczenie dla beneficjentów. Zbliżający się okres budżetowy jest długi – 7 lat. Zdajemy sobie sprawę, że mogą zaistnieć</p>	Tak	<p>RPO jest dokumentem, którego zapisy z założenia mają ogólny charakter. Rozszerzenie zapisów w odniesieniu do poszczególnych priorytetów nastąpi w Uszczegółowieniu RPO.</p>

			<p>obiektywne konieczności wprowadzania zmian. W takiej sytuacji postulujemy ogłaszanie zmian na tyle wcześnie przed kolejnym terminem naboru wniosków, aby beneficjenci mieli szansę je uwzględnić w kolejnych wnioskach.</p> <p>Sposób sformułowania priorytetów, celów głównych i celów szczegółowych w RPO WM 2007-2013 obejmuje wiele sfer, które powinny być rozwijane oraz pozwala na aplikowanie o dofinansowanie dla wielu projektów infrastrukturalnych. Większość sformułowań w RPO jest ogólna i na tyle pojemna, że umożliwia gminom dokonanie ostatecznego wyboru projektów kluczowych dla lokalnej społeczności, dla których będą starać się o dofinansowanie. Jako potencjalni beneficjenci uważamy, że również inne dokumenty robocze typu obecne Uzupelnienie ZPORR, jeśli takie jeszcze zostaną opracowane, nie powinny ograniczać i zawężać możliwości stwarzanych przez zapisy w RPO WM 2007-2013.</p> <p>Naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom sygnalizowanym przez radnych i przedsiębiorców wychodzi zapis umożliwiający m.in. kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą w</p>	
--	--	--	---	--

			<p>priorytecie I Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości na Mazowszu. Tak ogólny zapis powoduje, że potencjalni beneficjenci nie wiedzą, czy przygotowanie terenu to tylko doprowadzenie mediów i wybudowanie drogi, czy również wybudowanie obiektów, które będą mogły być przekazane przedsiębiorcom w celu prowadzenia działalności gospodarczej.</p>		
		<p><u>Postulat nr 6:</u> Doprecyzowanie zapisów pod tytułem - Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości na Mazowszu (Priorytet I RPO WM) oraz zaliczenie do grona potencjalnych beneficjentów także związki międzygminne, których obecnie brak.</p>		Nie	<p>Rozszerzenie zapisów w odniesieniu do poszczególnych priorytetów nastąpi w Uszczegółowieniu RPO. W dokumencie wskazano główne grupy beneficjentów. Beneficjentami RPO będą mogły być także związki międzygminne.</p>
		<p><u>Postulat nr 7:</u> Uwzględnić w RPO WM 2007-2013 drogi krajowe w miastach na prawach powiatu. Stworzyć możliwości aplikowania dla małych projektów.</p>	<p>Uzasadnienie: Fundusze na drogi krajowe przewidziane są w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko. Jednak mogą być tu składane tylko duże projekty, których wiele samorządów nie złoży z powodu zbyt wysokich sum jak na odcinki dróg krajowych położonych w miastach na prawach powiatu. Z tematem dróg wiąże się również problem kolei. Mazowsze powstało i rozwinęło się dzięki kolei. W krajach Europy Zachodniej kolej regionalna świetnie funkcjonuje. Natomiast u nas obserwujemy wypieranie jej przez</p>	Nie	<p>Zgodnie z linią demarkacyjną tego rodzaju projekty będą mogły być zgłoszone do współfinansowania w ramach PO Infrastruktura i Środowisko.</p>

				transport drogowy, często droższy, o bardzo szkodliwym oddziaływaniu na środowisko. Niestety zagadnienia dotyczące rozwoju kolei regionalnej nie zostały uwzględnione ani w programach sektorowych ani w RPO WM 2007-2013.		
		<p><u>Postulat nr 8:</u> Uwzględnienie w Priorytecie IV Inwestycje w ochronę środowiska, problematyki z zakresu ochrony przeciwpowodziowej oraz zawarcie elementu stwarzającego szansę na realizację projektów proekologicznych w zakresie ciepłownictwa.</p> <p>W związku z powyższym:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w celach szczegółowych, proponujemy następujący zapis celu trzeciego: „Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców Mazowsza poprzez tworzenie systemów zapobiegania i zwalczania zagrożeń przyrodniczych i ekologicznych, ochrony przeciwpowodziowej oraz usprawnienie zarządzania środowiskiem”. - w uzasadnieniu po zdaniu (strona 52 RPO) „Dużym problemem stają się tereny wzdłuż ciągów transportowych w centrach miast, gdzie poza 	<p>Uzasadnienie: Nie można mówić o większych efektach ekologicznych, bez gruntownej modernizacji sieci ciepłych przesyłowych czy kotłowni wytwarzających ciepło. Modernizacja tych elementów systemów ciepłowniczych wpłynie w sposób oczywisty na ich sprawność, a więc na ograniczenie ilości węgla wykorzystywanego w procesach technologicznych. To z kolei ograniczy poziom emisji substancji szkodliwych do atmosfery. Uwzględnienie tej zmiany stworzyłoby szanse realizacji projektów proekologicznych również w ciepłownictwie.</p>	Nie	Proponowane zapisy są zbyt szczegółowe.	

			<p>zanieczyszczeniami komunikacyjnymi zwiększa się zagrożenie hałasem” proponujemy dodać zdanie „Brakuje na Mazowszu odpowiedniej infrastruktury technicznej chroniącej przed powodzią, a przede wszystkim obwałowań przeciwpowodziowych”,</p> <p>- w przedsięwzięciach realizowanych w ramach priorytetu (na stronie 52 RPO) drugi akapit powinien rozpocząć się zdaniem „Cel główny priorytetu zostanie osiągnięty poprzez niezbędne działania inwestycyjne w infrastrukturę w zakresie wodociągów i kanalizacji, ochrony powietrza (m.in. ciepłownictwa), gospodarki odpadami, budowy obwałowań przeciwpowodziowych oraz ochrony przed hałasem.”</p>			
			<p><u>Postulat nr 9:</u> Stworzyć możliwość dofinansowania budownictwa socjalnego i modernizacji lokali socjalnych.</p>	<p>Uzasadnienie: Budowa nowych budynków socjalnych, modernizacja i utrzymanie już istniejących jest jednym z podstawowych obowiązków ustawowych gminy. Powszechnie wiadomo, iż budowa, jak również modernizacja i utrzymanie często mocno zdewastowanych pomieszczeń jest bardzo kosztowna i uciążliwa dla samorządu. Potrzeby zapewnienia</p>	Tak	

				mieszkańcom godziwych warunków życia są ogromne, ale niestety w wielu przypadkach możliwości ze strony miasta, gminy, powiatu są dalekie od rzeczywistego zapotrzebowania.		
		Priorytet V Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu	<u>Postulat nr 10:</u> Należy przemyśleć sposób udostępnienia funduszy strukturalnych na rzeczywiste prace rewitalizacyjne w miastach na Mazowszu.	Uzasadnienie: Obecnie obowiązujący ZPORR dopuszcza rewitalizację tylko budynków użyteczności publicznej lub pomieszczeń przeznaczanych na działalność gospodarczą nawet jeśli mieszczą się w budynkach prywatnych lub zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe. Niemożliwe natomiast jest uzyskanie dofinansowania przez prywatnych właścicieli dla mieszkań zlokalizowanych w zabytkowych kamienicach, które stanowią 90% lokali w takich budynkach. Czyli praktycznie niemożliwa jest rewitalizacja zabytkowych obiektów mieszkalnych przez wspólnoty i prywatnych właścicieli. Należy podkreślić, że prywatni właściciele zabytkowych kamienic, zlokalizowanych często w centrum miast, są ubodzy. Często odziedziczyli je wraz z lokatorami, którzy na ogół nie płacą czynszu. W związku z tym nie stać ich na pokrycie z własnych środków kosztów remontów kamienic w ramach rewitalizacji. Również samorząd nie może tego zrobić. Tak więc znów staniemy wobec sytuacji jaka ma miejsce obecnie - możliwa	Tak	Z wyłączeniem uznania prywatnych właścicieli kamienic za beneficjentów działania dotyczącego rewitalizacji

będzie rewitalizacja pojedynczych budynków a nie całych kwartałów miast. Ten problem pojawił się w miastach na Mazowszu, które podjęły już temat rewitalizacji i pojawi się w kolejnych zajmujących się tym zagadnieniem.

.Należy również ujednoczyć nazewnictwo w RPO WM priorytecie V. W jednej części pisze się Lokalny Program Rewitalizacji, a w dalszej Lokalny Plan Rewitalizacji. Rozbieżności mogą wprowadzać chaos wśród beneficjentów, a w skrajnych przypadkach prowadzić w przyszłości do odrzucenia wniosku ze względów formalnych.

Wśród przedsięwzięć realizowanych w ramach zdegradowanych obszarów przemysłowych i powojkowych nie zostały uwzględnione obszary wiejskie, na których planowana jest rewitalizacja infrastruktury powojkowej.

W priorytecie V nie zostały uwzględnione obiekty kultury, które także wymagają remontów, modernizacji lub renowacji a nie są i nigdy nie będą obiektami zabytkowymi, gdyż zostały wybudowane w okresie powojennym. Dotyczy to również parków, które są wpisane do rejestru zabytków, ale nie mogą być rewitalizowane gdyż nie są ani obiektem ani zespołem

			zabytkowym. Przeprowadzenie prac remontowo-modernizacyjnych w tych obiektach oraz w zabytkowych parkach spowoduje wzrost atrakcyjności kulturalnej regionu.		
		<p><u>Postulat nr 11:</u> Uwzględnić obiekty kultury i parki (które są zabytkami wpisanymi do rejestru Konserwatora Zabytków), w priorytecie V RPO WM.</p> <p>W priorytecie VI Wykorzystanie walorów naturalnych i kulturowych dla rozwoju turystyki i rekreacji wśród beneficjentów nie zostały wpisane lokalne organizacje turystyczne ani ich związki. Zadania i profil działania LOT-ów w pełni wpisuje się w zagadnienia, które obejmują ten priorytet.</p>		Tak	W odniesieniu do katalogu beneficjentów rozszerzenie zapisów nastąpi w Uszczegółowieniu RPO i obejmie również lokalne organizacje turystyczne.
	Priorytet V Wzmocnienie roli miast w rozwoju regionu	<p><u>Postulat nr 12:</u> Uwzględnić w priorytecie V jako beneficjenta Lokalne Organizacje Turystyczne i ich związki</p>		Nie	W RPO podane informacje wyłącznie o głównych grupach beneficjentów. Rozszerzenie zapisów nastąpi w Uszczegółowieniu RPO i obejmie również lokalne organizacje turystyczne.
	Priorytet VII. Tworzenie i poprawa warunków dla kapitału ludzkiego.	<p><u>Postulat nr 13:</u> a) zmienić nazwę opieka społeczna na obowiązującą – pomoc społeczna; b) stworzyć możliwości rozbudowy infrastruktury służącej pomocy</p>	<p><u>Uzasadnienie:</u> Proponujemy zmianę nazwy z opieki społecznej na pomoc społeczną, gdyż od 1990 roku nie używa się terminu opieka społeczna. Cel szczegółowy 2 upowszechnienie i poprawa jakości infrastruktury</p>	Tak	

			społecznej	służącej opiece społecznej - zawęży projekty do modernizacji istniejącej infrastruktury i nie przewiduje budowy nowych obiektów pomocy społecznej. Obecna tendencja w skali kraju to wzrost świadczeniobiorców pomocy społecznej, co jest m.in. rezultatem wydłużania okresu życia jak też starzenia się społeczeństwa. Tak więc trudno mówić o obsłużeniu wszystkich potrzebujących bez powiększania bazy pomocy społecznej, tym bardziej, że wraz z reformą samorządową wiele zadań z edukacji zostało przekazanych do pomocy społecznej na poziomie powiatu. W związku z tym wnioskujemy o uwzględnienie budowy nowych obiektów pomocy społecznej.		
		Zapis w punkcie 2 Ocena i wybór projektów w dziale System zarządzania i wdrażania RPO	<u>Postulat nr 14</u> , aby szczegółowe kryteria oceny projektów były dostępne już w ogłoszeniu o naborze wniosków.	Niepokój budzi zbyt lakoniczny zapis w punkcie 2 Ocena i wybór projektów w dziale System zarządzania i wdrażania RPO mówiący o sporządzeniu odrębnej listy projektów kluczowych w oparciu o zapisy dokumentów strategicznych województwa mazowieckiego. Sprzeciwiamy się zapisowi, gdyż stwarza niebezpieczeństwo upolitycznienia decyzji i dojścia do głosu układów nieformalnych, co pozostaje w sprzeczności z podstawowymi zasadami dystrybucji środków UE.	Nie	Zapisy RPO dotyczące systemu wdrażania mają ogólny charakter. W sprawie trybu dokonywania wyboru projektów zostaną wydane wytyczne Ministra właściwego do spraw rozwoju.

				<p>Poza tym tworzenie listy projektów kluczowych może komplikować wykorzystanie środków z funduszy strukturalnych. Na liście mogą znaleźć się projekty o bardzo niedoszacowanym koszcie realizacji, wynikającym z ograniczonej dokumentacji.</p>		
			<p><u>Postulat nr 15:</u> Ujednolicić nazewnictwo w tak istotnych dokumentach jak RPO WM oraz Programy Operacyjne.</p>	<p>Uzasadnienie: Używanie terminu aglomeracja w RPO WM 2007-2013 i innych PO powoduje chaos informacyjny, gdyż pojęcie aglomeracji zdefiniowane w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z 22 XII 2004r. w sprawie sposobu wyznaczania aglomeracji (Dz.U. Nr 283 poz. 2841) dotyczy ochrony środowiska. Podobnie wygląda sytuacja z określeniem „obszar metropolitalny”, który został zdefiniowany na potrzeby planowania i zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. Nr 80 poz. 717 z 2003r.). Stosowanie tego pojęcia do określenia potencjalnych beneficjentów środków na poprawę stanu komunikacji publicznej w miastach (priorytet V) - „z wyłączeniem obszaru <i>metropolitalnego warszawskiego</i>”- wyeliminowano miasta czwartej części obszaru województwa mazowieckiego. Trudno więc uznać, że pojęcia określone w wyżej wskazanych celach są adekwatne w odniesieniu do</p>	Tak	Projekt RPO został skierowany do uzgodnień międzyresortowych.

				<p>funduszy strukturalnych, gdyż wg powyższych definicji aglomeracjami na Mazowszu stają się byłe miasta wojewódzkie a ubogie obszary pogranicza województw mazowieckiego i łódzkiego będą wyłączone z dofinansowania w pewnych obszarach.</p> <p>Zdecydowanie bardziej precyzyjne są określenia stosowane przy podziale kraju na jednostki terytorialne do celów statystycznych NTS 3, które wyraźnie definiują podregiony w województwie mazowieckim na: podregion ciechanowsko-płocki, ostrołęcko-siedlecki, radomski, miasto Warszawa oraz podregion warszawski (obejmujący powiaty: grodziski, grójecki, legionowski, miński, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruszkowski, sochaczewski, warszawski zachodni, wołomiński, żyrardowski). Proponujemy stosowanie tych określeń, a dodatkowym argumentem przemawiającym za tym jest fakt, że zostały wprowadzone w Polsce w związku z naszym członkostwem w Unii Europejskiej.</p>		
11.	Miasto Płońsk	Priorytet III (s. 55 Projektu), Rozdział: „Przedsięwzięcia realizowane w ramach	Proponujemy, aby w przypadku projektów drogowych (druga grupa dróg) uwzględnić, jako infrastrukturę towarzyszącą kanalizację deszczową.	Budowa kanalizacji DESZCZOWEJ jest kilkakrotnie droższa od kanalizacji sanitarnej. W 2006 r. Płońsk pokrył 100% ulic miejskich siecią kanalizacji sanitarnej przy wsparciu środkami z NFOSiGW.	Nie	Nie jest możliwe wskazanie wszystkich możliwych typów projektów w RPO, który ma charakter syntetycznego dokumentu. W Uszczegółowieniu RPO nastąpi rozszerzenie zapisów

		Priorytetu” – <i>Infrastruktura drogowa.</i>		Planujemy projekt budowy/remontu dróg lokalnych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, m.in. przewody światłowodowe i deszczówka. Niestety, obecnie nie ma żadnego funduszu, z którego można by uzyskać wsparcie na budowę kanalizacji deszczowej.		i uwzględnienie zgłoszonej uwagi.
12.	Miasto Radom	Dokument RPO	Zastosowanie tzw. „systemu hiszpańskiego”, w którym wysokość grantów dla poszczególnych gmin byłaby corocznie ustalana proporcjonalnie do liczby mieszkańców, z uwzględnieniem stopy bezrobocia i dochodów gminy na jednego mieszkańca, a podział pozostałych środków metodą konkursu projektów – po uprzednim usprawnieniu systemu konkursowego.	Doświadczenia z lat 2004-2006 sprawiły, że zasadna jest obawa przed marnowaniem środków publicznych i ludzkiego wysiłku w wyniku źle zorganizowanych i przewlekanych procedur konkursów projektów.	Nie	Nie ma uzasadnienia dla zastosowania podziału środków według wskazanego „systemu hiszpańskiego”
13.	Miasta: Radom, Siedlce, Ostrołęka, Ciechanów, Pionki, Sierpc, Sokołów Podlaski, Łosice, Białobrzegi, Płońsk, Przasnysz, Garwolin	Dokument RPO	Wypracowanie dodatkowych mechanizmów wyłączenia m.st. Warszawy z konkurencji o środki unijne przyznane dla województwa	Powinny być zachowane rozsądne proporcje i limity przyznawanych środków dla Warszawy i pozostałych miast Mazowsza. W ramach RPO powinny być finansowane projekty głównie w subregionach zaniedbanych.	Nie	Nie ma uzasadnienia dla wypracowywani dodatkowych mechanizmów prowadzących do ograniczenia dostępu m.st. Warszawy do środków EFRR w ramach RPO.
		Priorytet V	Zwiększenie alokacji na Priorytet V lub wydzielenie poza tym priorytetem specjalnych środków dla miast, które utraciły status miast wojewódzkich	Utrata statusu miast wojewódzkich spowodowała spadek znaczenia tych miast, zwłaszcza jako ośrodków pełniących funkcje regionalną.	Nie	Podział środków w ramach RPO został przeprowadzony w oparciu o limity dla poszczególnych obszarów wsparcia wskazane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

	System wdrażania	Wprowadzenie stosowanego od 18 lat w hiszpańskich regionach algorytmicznego systemu podziału połowy środków unijnych dla gmin i uproszczenia procedur konkursowych	Wysokość grantów dla poszczególnych gmin byłaby corocznie ustalana proporcjonalnie do liczby mieszkańców, z uwzględnieniem stopy bezrobocia i dochodów gminy na jednego mieszkańca. Postulat podziału pozostałych środków metodą konkursu projektów – po poprawieniu systemu konkursowego	Nie	Nie ma podstaw i uzasadnienia do zmian w systemie wdrażania.
	System wdrażania	Uproszczenie i ustabilizowanie zasad obowiązujących w procesie aplikowania o dofinansowanie projektów	Ustalenie powszechnej praktyki ogłaszania terminów konkursów z dużym wyprzedzeniem, tak aby beneficjenci mieli czas na uwzględnienie wszelkich nowych wytycznych w swoich projektach.	Tak	
	Priorytet I	Precyzyjne formułowanie zapisów Programu, które nie stwarzałyby możliwości dowolnej interpretacji (np. zapis dotyczący tworzenia warunków dla rozwoju przedsiębiorczości w Priorytecie I.)	Narażenie beneficjentów na zbędne wydatki i nakład pracy.	Tak	RPO jest dokumentem, którego zapisy z założenia są syntetyczne. Rozszerzenie zapisów nastąpi w Uszczegółowieniu RPO
	System wdrażania	Szybkie określenie precyzyjnych warunków dostępu wnioskodawców do poszczególnych działań i jednoznaczne kryteria wyboru projektów umożliwiające każdemu wnioskodawcy wyliczenie należnych punktów.	Odpowiedzialność za gospodarkę finansami publicznymi wymaga, aby każdy samorząd przed złożeniem wniosku mógł wyliczyć szanse na uzyskanie dofinansowania swojego projektu, a terminy naboru wniosków były dostosowane do ustawowych terminów prac nad budżetami jst.	Tak	

		Priorytet V	Umożliwienie dofinansowania budownictwa socjalnego	Pominięty został problem dofinansowania budownictwa socjalnego i modernizacji lokali socjalnych, które są własnością gminy. Ich utrzymanie jest jednym z głównych zadań ustawowych gmin a jednocześnie jest bardzo kosztowne.	Nie	Zapisy Rozporządzenia PE i Rady (WE) nr 1080/2006 w sprawie EFRR przewidują możliwość adaptacji budynków na cele mieszkaniowe z przeznaczeniem dla rodzin o niskich dochodach lub osób o szczególnych potrzebach. W świetle takich zapisów niemożliwe jest dofinansowanie środkami EFRR budownictwa socjalnego.
		Priorytet V	Powiększenie katalogu beneficjentów o prywatnych właścicieli lokali w kamienicach.	Prywatni właściciele zabytkowych kamienic, zlokalizowanych w większości przypadków w centrum miast, nie są to ludzie bardzo majątni, najczęściej dziedziczyli je wraz z lokatorami, którzy często nie płacą czynszu. W związku z tym nie stać ich na pokrycie z własnych środków kosztów remontów kamienic w ramach rewitalizacji. Również samorząd nie może tego zrobić, bo nie jest właścicielem obiektu. Doprowadza to nieuchronnie do sytuacji jaka ma miejsce obecnie – możliwa będzie rewitalizacja jedynie pojedynczych budynków, a nie kompleksowo całych kwartałów miast, co jest celem nadrzędnym idei procesu rewitalizacji.	Nie	W RPO umieszczono listę głównych grup beneficjentów, do których nie zakwalifikowano prywatnych właścicieli kamienic.
		Procedura wdrażania	Likwidacja Panelu Ekspertów	W świetle negatywnych ocen pracy Paneli Ekspertów postuluje się likwidację tej instytucji i opracowanie bardziej skutecznej metody oceny projektów pod względem	Nie	Zapisy dotyczące procedur wdrażania RPO mają ogólny charakter. Tryb dokonywania wyboru projektów będzie określony w wytycznych Ministra

				merytoryczno-technicznym.		właściwego ds. rozwoju regionalnego.
14.	Gmina Wołomin	Str. 33 tabela z projektami środowiskowymi dofinansowanymi ze środków Funduszu Spójności	Zmiana zapisów: beneficjentem projektu uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Wołomin-Kobyłka jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Wołominie i Gmina Kobyłka	Powyższe zadanie jest projektem grupowym realizowanym przez Gminę Wołomin za pośrednictwem jej przedsiębiorstwa komunalnego – PWiK w Wołominie oraz Gminę Kobyłka	Nie	Zapisy dotyczące wykorzystania środków z Funduszu Spójności zostały przedstawione bez wskazywania beneficjentów projektów.